

Nr 195

Av herr Eriksson i Bäckmora m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående Fiskerilånefonden.

(Lika lydande med motion nr 165 i Första kammaren)

Inom den svenska fiskerinäringen gör sig omfattande rationaliseringssträvanden gällande. Dessa betingas givetvis av önskemålet inom näringen att allmänt tillgodogöra sig de bättre tekniska resurser som numera finns att tillgå för fiskets bedrivande. Särskilt på västkusten har därjämte de begränsade möjligheterna på relativt närbelägna fångstplatser medfört ett behov av fartyg inklusive utrustning för fiske på mera avlägsna fångstplatser. För fisket vid norrlandskusten är det nu särskilt angeläget med övergång till trålfiske, varigenom fiskesäsongen kan förlängas cirka 3 månader och lönsamheten för näringen förbättras. Viktigt ur rationaliseringssynpunkt är också en utbyggnad av garnfisket, vilket skulle kunna ske genom anskaffande av större båtar, väl utrustade med bl. a. ekolod och fångstgivande garn av t. ex. nylon.

Tillkomsten av den europeiska frihandelssammanslutningen, vilken medför en skärpt konkurrens i fråga om betydelsefulla fiskeprodukter, är ytterligare en faktor som måste uppmärksammas i detta sammanhang, emedan en intensiv rationaliseringsverksamhet måste utgöra det kanske viktigaste inslaget bland de åtgärder som bör vidtagas för att den svenska fiskerinäringen skall kunna möta den skärpta konkurrensen.

En sådan rationaliseringsverksamhet måste av naturliga skäl bli kapitalkrävande. De investeringar, som måste göras, är därjämte av relativt långsiktig karaktär. Av den anledningen räcker det inte att endast tillgodose kreditbehovet volymmässigt sett. Krediterna måste vara långfristiga och även i övrigt så utformade att de svarar mot de speciella behov som här gör sig gällande. De krediter som lämnas genom fiskerilånefonden är därvid av stor betydelse. Vid rådande förhållande på kreditmarknaden med knapphet på kapital och betydande svårigheter för mindre, enskilda företag att erhålla krediter på rimliga villkor blir givetvis långivningen genom fiskerilånefonden av ännu större betydelse.

Den knappa medelstillgången i fonden kan därför inte anses tillfredsställande. Som framgår av statsverkspropositionen utgör de av låneförmedlarna sökta lånebeloppen för budgetåret 1960/61 drygt 15 milj. kronor, medan den tillgängliga låneramen för budgetåret utgör 3,8 milj. kronor. Departementschefen har av den anledningen visserligen för innevarande budgetår

föreslagit ett tilläggsanslag på 2,2 milj. kronor men förutsatt att låneramen för budgetåret 1961/62 skall utgöra oförändrat 3,8 milj. kronor. Med hänsyn till fiskerinäringens beträngda läge och stora kapitalbehov kan inte detta anses tillräckligt.

Fiskeristyrelsen har i sin anslagsframställning påtalat bl. a. den successivt försämrade balansen mellan lånebehov och låneram. Budgetåret 1955/56 svarade en låneram om 4 milj. kronor mot ett lånebehov på 5,5 milj. kronor. För innevarande budgetår svarar som nämnts en låneram om 3,8 milj. kronor, förutnämnda tilläggsanslag ej inbegripet, mot ett lånebehov på 15 milj. kronor. Fiskeristyrelsen anser att en låneram om 50 procent av lånebehovet kan godtagas och förordar av den anledningen att låneramen fastställs till 7,5 milj. kronor för budgetåret 1961/62.

Den av fiskeristyrelsen angivna låneramen måste anses utgöra ett minimum. 50-procentsregeln kan måhända under mera normala betingelser anses till fyllest. Det är dock tveksamt om den bör tillämpas på det ackumulerade lånebehov som nu föreligger. Vidare vill det synas osäkert om en låneram på 7,5 milj. kronor kommer att utgöra 50 procent av lånebehovet. Lånebehovet kan nämligen väntas stiga ytterligare. Som en avgörande faktor får emellertid räknas den förändrade marknadssituation som följer med den europeiska frihandelssammanslutningen. Den svenska fiskerinäringen får inte sättas i efterhand i den nya marknadens betydelsefulla initialskede. Bl. a. måste marginalen mellan låneram och lånebehov hållas på en sådan nivå att eftersläpningen i medelsutbetalningarna inte verkar hämmande. Härtill kommer att en snabbare tullavveckling än den som förutsattes vid fjolårets riksdagsbeslut om Sveriges anslutning till europeiska frihandelssammanslutningen kan komma att aktualiseras. Kommer en sådan åtgärd i fråga måste den av statsmakterna mötas med positiva näringspolitiska åtgärder, varvid för fiskerinäringens vidkommande bör övervägas bl. a. en ytterligare ökad medelstilldelning till fiskerilånefonden.

Av här anförda skäl bör låneramen för budgetåret 1961/62 fastställas till det av fiskeristyrelsen angivna beloppet 7,5 milj. kronor. Därjämte bör riksdagen anhålla att Kungl. Maj:t i samråd med bl. a. fiskarnas organisationer ingående följer den fortsatta utvecklingen på området och, om en ökad långivning befinnes ytterligare främja fiskerinäringens anpassning till de ändrade marknadsbetingelserna m. m., förelägger riksdagen förslag om erforderligt tilläggsanslag till fiskerilånefonden.

Med hänvisning till det anförda hemställs,

att riksdagen vid sin behandling av Kapitalinvesteringar, Jordbruksdepartementet, Fiskerilånefonden måtte besluta,

att för lån ur Fiskerilånefonden må för budgetåret 1961/62 disponeras 7 500 000 kronor,

att till *Fiskerilånefonden* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 4 550 000 kronor, samt

att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om tilläggsanslag

till Fiskerilånefonden under förutsättningar som angivits i motionen.

Stockholm den 24 januari 1961

Erik Grebäck

Jan-Ivan Nilsson
i Tvärålund

John Eriksson
i Bäckmora
Emil Elmwall

Nr 196

Av herr **Antby**, om åtgärder för främjande och effektivisering av bygdekvarnarna.

(Lika lydande med motion nr 171 i Första kammaren)

Stockholm den 24 januari 1961

Sven Antby